

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Stanisław Jerzy

Nazwisko: Figus

Miejsce urodzenia: Zakopane

Data urodzenia: 15-10-1922

Imię ojca: Stanisław

Imię matki: Marianna

Dodatkowe informacje: Na początku 1945 roku (styczeń lub luty) aresztowany przez NKWD i poddany śledztwu. Nakłaniany do współpracy z NKWD i UB, na którą się nie zgodził (IPN Kr 661/91, s. 66). Podczas pobytu w więzieniu torturowany i bity, przetrzymywany w izolalacie przez 4,5 roku (IPN Kr 661/92, s. 29).

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Akta śledztwa przeciwko Stanisławowi Figusowi ps. "Miluś" i innym. Zatrzymany 07.12.1946 przez KBW. Podczas zatrzymania przeprowadzono rewizję osobistą, w wyniku której odnaleziono broń (karabinek systemu niemieckiego model 987) wraz z amunicją. Akt oskarżenia sporządził 10.01.1947 oficer śledczy WUBP w Krakowie Franciszek Gałuszka. Oskarżony z art. 86 par. 2 KKWP i art. 4 par. 1 Dekretu z 13.06.1946, tj. o to, że od września do grudnia 1946 należał do organizacji "Ognia", grupy "Powichra", podgrupy "Łosia", złożył przysięgę i przyjął pseudonim "Miluś" oraz o posiadanie broni. Skazany 15.01.1947 przez WSR w Krakowie na karę śmierci, zamienioną na 15 lat więzienia. Postanowieniem NSW w Warszawie z 26.11.1954 została ona zmniejszona do 10 lat więzienia. Karę odbywał w Więzieniu w Nowym Targu, Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie oraz w Więzieniu w Rawiczu. Materiały po realizacji procesowej złożono 08.07.1947 w Archiwum Wydz. II WUBP w Krakowie pod dawną sygn.: 1357/I. Przerejestrowano 15.03.1962 do nr 474/III.</p>		<p>Akta o sygn. IPN Kr 07/392 (474/III).</p>
<p>Prokuratorskie akta nadzoru w sprawie Stanisława Figusa i innych. Akt oskarżenia został przesłany 13.01.1947 do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie wraz z aktami sprawy, a oskarżeni zostali oddani do dyspozycji sądu. Skazany 15.01.1947 przez WSR w Krakowie na karę śmierci. Bierut skorzystał w stosunku do Stanisława Figusa z prawa łaski i zamienił mu karę śmierci na dożywotnie więzienie. Postanowieniem WSR w Krakowie z 21.03.1947 kara ta została zmniejszona do 15 lat więzienia. Przeniesiony 14.03.1947 do Więzienia w Rawiczu.</p>		<p>Akta o sygn. IPN Kr 111/512 (Pr 192/47).</p>

Sprawa przed Wojskową Prokuraturą Rejonową i przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie przeciwko Stanisławowi Figusowi i innym.

Postanowienie o tymczasowym aresztowaniu Figusa wydał 13.12.1946 podprokurator WPR w Krakowie mgr Stanisław Krzemiński. Akt oskarżenia przeciwko Figusowi i innym zatwierdził 13.01.1947 prokurator Oskar Karliner i przekazał go do Wojskowego Sądu Rejonowego w Krakowie. Rozprawa Główna odbyła się 14.01.1947 przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Krakowie na sesji wyjazdowej w Nowym Targu. Sąd orzekł w składzie:

przewodniczący - por. Jan Kołodziej, sędzia - por. Włodzimierz Łabaty oraz ławnik - chor. Włodzimierz Pudowski. Wyrokiem z 15.01.1947 WSR w Krakowie skazał go na karę śmierci. Osadzony w Więzieniu przy ul. Montelupich w Krakowie. W opinii składu sądzącego z 17.01.1947 Stanisław Figus zasługiwał na skorzystanie z prawa łaski. Ułaskawiony przez Bieruta, który zamienił mu karę na dożywotnie więzienie. Postanowieniem WSR w Krakowie z 21.03.1947 kara ta została zmniejszona do 15 lat więzienia na podstawie amnestii. Przeniesiony do Więzienia w Rawiczu. WSR w Krakowie na posiedzeniu niejawnym 16.06.1954 postanowił zwolnić warunkowo Figusa z odbycia pozostałej części kary. Zwolniony z więzienia 24.06.1954 roku.

Akta o sygn. IPN Kr 110/796 (Pr 1512/54, Sr 34/47).

Oskar Karliner (wł. Szyja Karliner), ur. 10.05.1907 w Drohobyczu, zm. 08.12.1988 w Tel Awiwie – prokurator wojskowy, zastępca Prezesa Najwyższego Sądu Wojskowego w latach 1949-1953, odpowiedzialny za mordy sądowe – więcej: https://pl.wikipedia.org/wiki/Oskar_Karliner

Księga Główna Więźniów Śledczych CW w Rawiczu za lata 1945-1950. Stanisław Figus przybył do tego więzienia 16.03.1947 z Więzienia przy ul. Montelupich w Krakowie. W dniu 29.05.1947 został wpisany do rejestru więźniów karnych. Jako więzień śledczy w areszcie przebywał 2 miesiące i 15 dni.

Akta o sygn. IPN Po 3/76.

Księga Główna Więźniów Karnych Centralnego Więzienia w Rawiczu za lata 1945-1948. Stanisław Figus przybył do tego więzienia 16.03.1947 z Krakowa, jako więzień śledczy. Uznany więźniem karnym 29.05.1947.

Akta o sygn. IPN Po 3/35.

Księga Główna Więźniów Karnych Centralnego Więzienia w Rawiczu za 1951 rok. Stanisław Figus został zwolniony warunkowo z więzienia 24.06.1954.

Akta o sygn. IPN Po 3/38.

Charakterystyka nr 12, dot. organizacji o nazwie "Oddział Partyzancki AK >Błyskawica<", opracowana w Wydz. "C" KWMO w Krakowie w latach 1975-1979. Organizacja działała w okresie od kwietnia 1945 do początków 1947 roku pod dowództwem Józefa Kurasia ps. "Ogień" na terenie powiatu nowotarskiego oraz części powiatów: limanowskiego, myślenickiego i nowosądeckiego. Była to jedna z największych organizacji niepodległościowych, liczyła w sumie ponad 700 żołnierzy oraz ponad 120 współpracowników. Partyzanci Kurasia przeprowadzili w sumie około tysiąca akcji zbrojnych, polegających na rozbijaniu posterunków MO, rekwizycjach czy likwidacji funkcjonariuszy komunistycznych i ich współpracowników. Prowadzili działalność propagandową i uświadamiającą miejscową ludność, gromadzili informacje o przestępcach pospolitych i aktywistach PPR. Akta zawierają kwestionariusz osobowy Stanisława Figusa ps. „Miluś”, który występuje jako żołnierz organizacji „Ognia”, grupy "Powichra", skazany 15.01.1947 przez WSR w Krakowie na karę śmierci, zamienioną na 15 lat więzienia.

Akta o sygn. IPN Kr 074/12 (12/X).